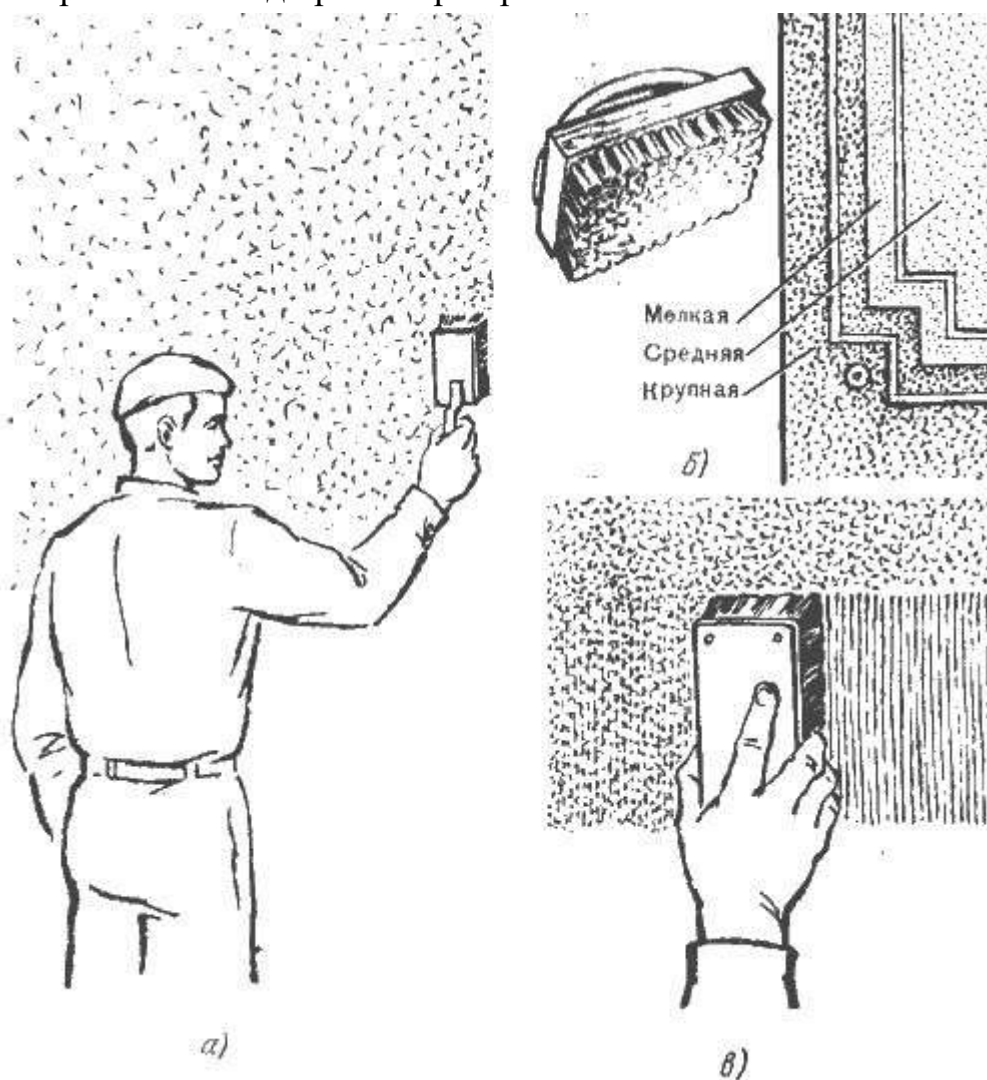

ТЕМА : ТОРЦЮВАННЯ ПОФАРБОВАНИХ ПОВЕРХОНЬ

Щетинні торцювання

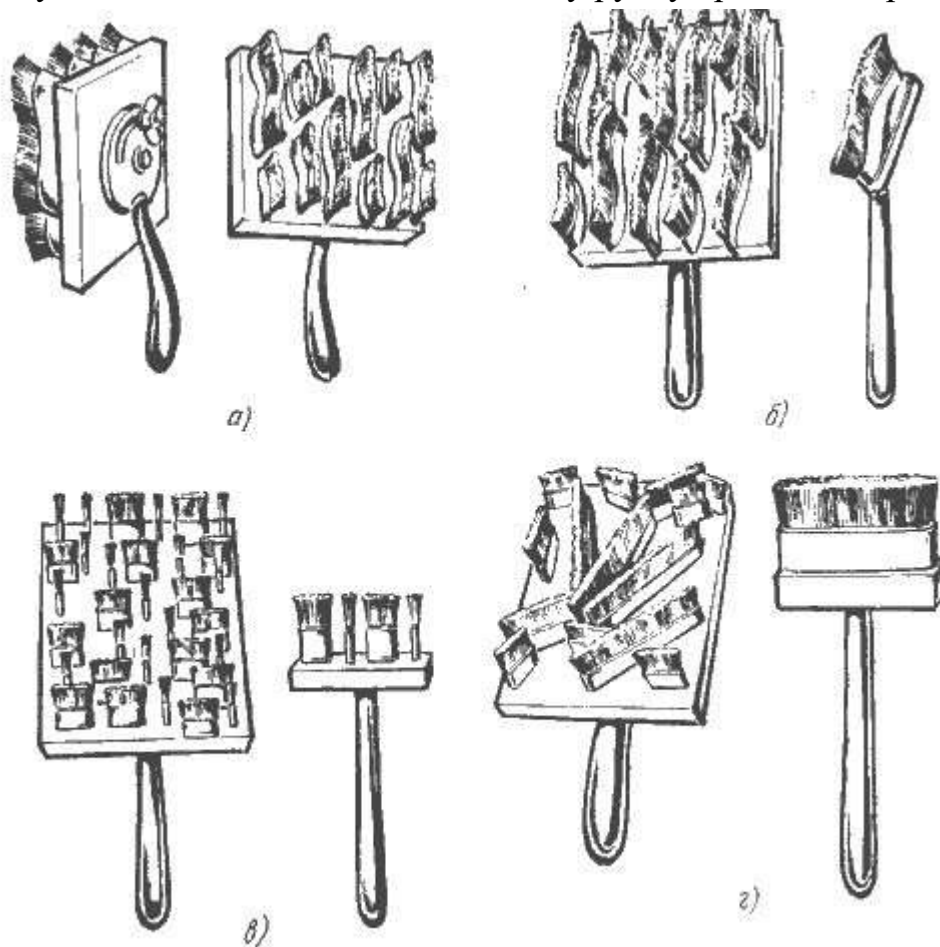
Для додавання матовості і шорсткості поверхні торцюють різноманітними щетинними і гумовими торцюваннями і губками. Для торцювання масляної і синтетичної фарби щетина торцювання повинна бути короткою і жорсткою, для клейової і водоемульсійної - довшою і м'якою. Торцюванням (Рис. 1, а) наносять удари перпендикулярно свіжопофарбованій поверхні (за кожним місцем вдаряють один раз), не роблячи пропусків. В результаті сліди кисті, затьоки і інші нерівності забарвлення згладжуються, поверхня отримує рівний, злегка шорсткий вигляд і рівномірно розсіює світло.

Рис. 1 Торцювання поверхонь щетинними торцюваннями: а- згладжування штрихів забарвлення, б - надання різної фактурності, в – крупноторцювана фактура поверхні

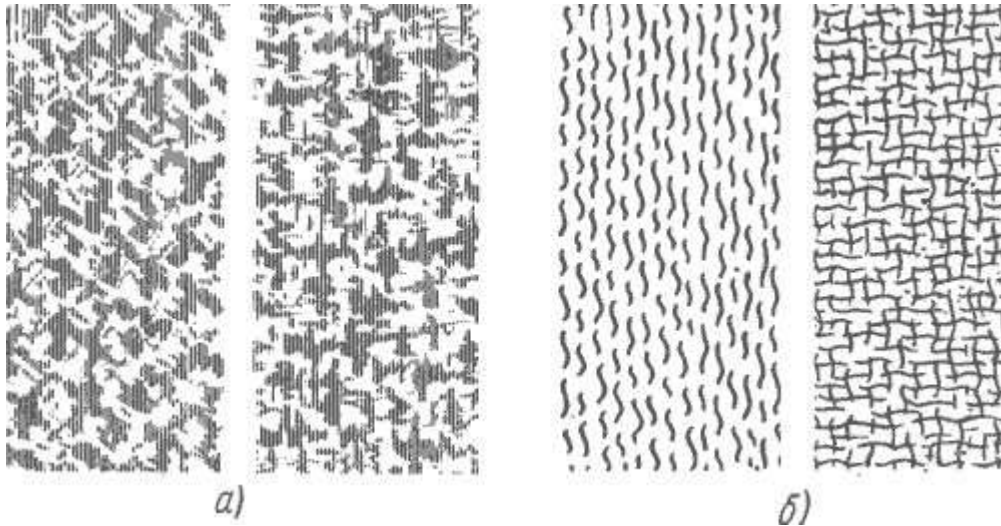
Для додавання поверхням фактури різної крупності (Рис. 1, б, в) застосовують торцювання з щетиною різної довжини (зазвичай 8-10 см), жорсткості щільності укладки. Масляне фарбування під торцювання виконують густішим складами, ніж при звичайному фарбуванні, інакше проторцювана барвиста плівка буде тріскатися, не утворюючи необхідної шорсткості.

Поверхні, пофарбовані клейовою фарбою, торцюють відразу ж після нанесення. Зволікання може призвести до зриву щіткою барвистої плівки і появі плям. Після роботи щітку-торцювання, ретельно промивають і просушують. При спрацьовуванні волоса щітки з одного боку ручку кріплять з протилежного.

Рис. 2. Фігурні щіткові торцівки: а- на шарнірі, б – для оздоблення під тканини, в - для відтворення крижаних візерунків, г - для обробки під мрамур

Складальні щіткові фігурні торцювання (Рис. 2) дозволяють оздоблювати поверхні, пофарбовані олійними складами двома способами. Перший спосіб - лесировочне оздоблення - полягає в тому, що по свіженанесеному другому шару фарби торцюють в двох напрямках (рис.3, а) під кутом 45 і 90 °. Ручка торцювання на шарнірі, тому її можна повертати по відношенню до основи на 90 °, що полегшує нанесення малюнка в різних напрямках. Для останнього забарвлення готують масляний склад в'язкістю 27-30 с (по ВЗ-4). Після торцевання крізь лесировочний шар фарби повинен просвічувати нижній шар, тому для них підбирають гармонійні кольори (наприклад, світло-зелений для першого шару і злегка затемнений зелений для лесировочного).

Рис. 3. Обробка поверхонь складальними щітковими торцюваннями: а - лессировочной, б - під крокодилячу шкіру

При другому способі (рис. 3, б) на шар просохлої олійної фарби торцювкою наносять в двох напрямках шар тієї ж фарби, але іншого кольору. Кольори основи і малюнка також повинні гармоніювати. Цим способом імітують оздоблення под крокодилячу шкіру.

ГУМОВІ ТОРЦЮВАННЯ

Гумові торцювання застосовують для обробки по свіжому масляному шару (рис.4). Барвистий шар може бути зі звичайної корпусної фарби, крізь яку просвічує нижній шар, або з лессировочної фарби, крізь яку після торцювання нижній шар буде видно.

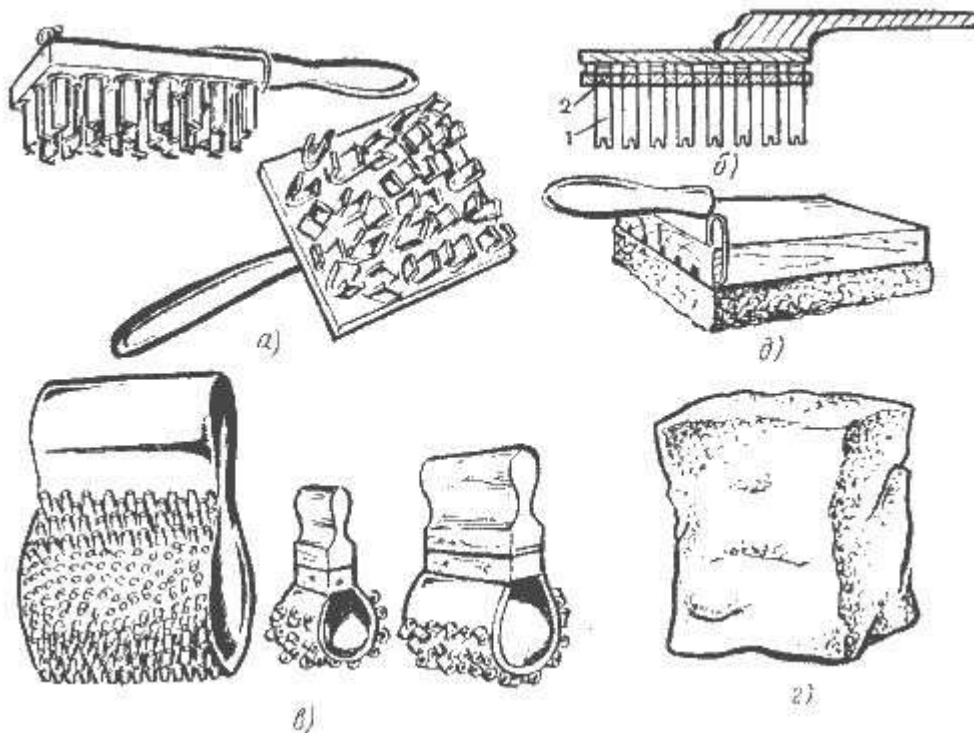

Рис.4. Зразки обробки поверхонь резіновиміторцюваннями

Гумові торцювання виготовляють, прикріплюючи до дерев'яної основи фігурну гуму (рис. 5, а), гумові трубки (рис. 5, б) довжиною 5-6 см, губки.

Для кріплення трубок в дощечках просверлюють отвори, рівні діаметру трубок, і закріплюють в них трубки дерев'яними пробками 2. Для більшої еластичності робочі частини гумових трубок надрізають, або вирізають в них

трикутники заввишки 10 мм і основою (по краю гумової трубки) - 5-6 мм. Іноді обрізки гумових трубок розміщують на гнучкій основі (рис. 5, д). Такі торцювання застосовують при останньому забарвленні лесировочними складами. В цьому випадку з-під розсунутого торцювання верхнього шару фарби проглядає нижній шар іншого кольору.

Рис.5. Гумові торцювання і губки: а - гумові торцювання заводського виготовлення, б - торцювання з гумовими трубками, в - торцювання з губкою, г - гумова губка, д - гумові торцювання на гнучкій основі-1 - гумові трубки, 2 - дерев'яні пробки

ГУБКИ

При обробці поверхонь, пофарбованих клейовими або олійними фарбами, туповка за допомогою губки (гумової або природної) з однієї зрізаною площиною (рис. 5, г) поверхні попередньо фарбують рівним шаром, що створює фон. По висохлому фону накладають барвисті плями губкою, злегка змоченою в складі, що дещо відрізняється від кольору фону. При вдалому поєднанні кольорів фону і плям, цей вид обробки справляє гарне зорове враження. Кольорові плями випадкової форми і неоднакового розміру слід розподіляти по усьому фону рівномірно. Губки можна окремими шматочками прикріпити до дерев'яної пластини з ручкою (рис. 5, в).

Рис.6. Техніка обробки (а) складальними торцюваннями (б)

Складальні щітки-торцювки виготовляють з дрібних щетинних кистей, закріплених в дерев'яній основі (рис. 6, б). Цими щітками обробляють олійні клейові забарвлення : великий - основні поверхні, малої - в кутах, у прорізів та т. п. Барвистий шар наносять на поверхню окремими плямами, візерунок яких залежить від малюнка закріплення кистей (рис. 6, а).